

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΔΕΥΤΕΡΑ 27 ΜΑΪΟΥ 2013 - ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:
ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Διδαγμένο κείμενο
Άριστοτέλους Πολιτικά (Α1,1/Γ1,2/Γ1,3-4/6/12)

A.1 Επειδή βλέπουμε ότι κάθε πόλη είναι ένα είδος κοινότητας (συνύπαρξης) και ότι κάθε είδος κοινότητας έχει δημιουργηθεί (συσταθεί) για επιδίωξη κάποιου αγαθού (γιατί όλοι κάνουν τα πάντα γι' αυτό που νομίζουν ότι είναι αγαθό), είναι φανερό ότι όλες οι κοινότητες έχουν για στόχο τους κάποιο αγαθό, προπάντων (περισσότερο) η ανώτερη απ' όλες τις κοινότητες, και η οποία περιλαμβάνει μέσα της όλες τις άλλες. (επιδιώκει) το ανώτερο από όλα τα αγαθά και αυτή είναι εκείνη που ονομάζεται πόλη και πολιτική κοινωνία

Επειδή όμως η πόλη ανήκει στην κατηγορία των σύνθετων πραγμάτων, όπως ακριβώς όλα εκείνα τα πράγματα που το καθένα τους είναι ένα «όλον» αποτελούμενο όμως από πολλά μέρη, είναι φανερό ότι πρέπει πρώτα να ψάξουμε τι είναι ο πολίτης: γιατί η πόλη δεν είναι παρά ένα σύνολο πολιτών. Επομένως πρέπει να εξεταστεί ποιος πρέπει να ονομάζεται πολίτης και τι είναι ο πολίτης: γιατί και για την έννοια πολίτης διατυπώνονται διαφορετικές μεταξύ τους γνώμες πολλές φορές: δηλαδή δεν υπάρχει ομοφωνία για το περιεχόμενο της έννοιας πολίτης: διότι κάποιος που είναι πολίτης σε ένα δημοκρατικό πολίτευμα, πολλές φορές δεν είναι πολίτης σε ένα ολιγαρχικό πολίτευμα.

B.1 Συλλογισμός (παραγωγικός)

⇒ Κάθε πόλη είναι ένα είδος κοινότητας **(Πρώτη προκείμενη)**

⇒ Κάθε είδος κοινότητας έχει δημιουργηθεί (συσταθεί) για επιδίωξη κάποιου αγαθού **(Δεύτερη προκείμενη)**

Άρα: η πόλη είναι η ανώτερη μορφή κοινωνίας, αφού περιλαμβάνει μέσα της όλες τις άλλες και επιδιώκει το ανώτερο απ' όλα τα αγαθά **(Συμπέρασμα)**

δηλον ὡς πᾶσαι μὲν ἀγαθοῦ τινος στοχάζονται : Ο Άριστοτέλης επαναλαμβάνει σχεδόν αυτούσια την άποψη που διατύπωσε και προηγουμένως, ότι, δηλαδή, όλες οι κοινωνίες έχουν ως στόχο τους την επίτευξη κάποιου αγαθού. Η αντωνυμία τινος η οποία συνοδεύει τη λέξη ἀγαθοῦ, φανερώνει ότι το επιδιωκόμενο αγαθό δεν είναι πάντοτε το ίδιο, ότι σε κάθε περίπτωση και αναλόγως την κοινωνία ή το άτομο, αυτό που στοχεύεται να επιτευχθεί είναι κάτι διαφορετικό.

μάλιστα δέ καὶ τοῦ κυριωτάτου πάντων ἢ πασῶν κυριωτάτη καὶ πάσας περιέχουσα τὰς ἄλλας.: Ο Άριστοτέλης συνεχίζει το συλλογισμό του, για να οδηγηθεί στο συμπέρασμα που θέλει. Αφού, λοιπόν, προηγουμένως υποστήριξε ότι κάθε κοινωνία επιδιώκει ένα αγαθό, λογικά τώρα υποστηρίζει ότι και η ανώτερη από όλες τις κοινωνίες θα επιδιώκει και αυτή ένα αγαθό. Μάλιστα, αφού είναι η ανώτερη από τις υπόλοιπες, εύλογα θα επιδιώκει το ανώτερο αγαθό, το οποίο είναι η ευδαιμονία. Την ευδαιμονία τους οι άνθρωποι μόνο με την κατάκτηση της αρετής μπορούν τελικά να την εξασφαλίσουν. Όπως θα δούμε αμέσως μετά, ο Άριστοτέλης χαρακτηρίζει ως

ανώτερη όλων των κοινωνιών την πόλη. Για να κατανοήσουμε το κριτήριο, με το οποίο ο φιλόσοφος θεωρεί ανώτερη των κοινωνιών την πόλη, πρέπει να έχουμε υπόψη μας ότι στα «*Ηθικά Νικομάχεια*» κάνει λόγο για διάφορες κοινωνίες, που η καθεμιά τους έχει ένα επιμέρους συμφέρον. Αυτοί, για παράδειγμα, που πολεμούν μαζί επιδιώκουν τον πλούτο, τη νίκη ή την κατάκτηση μιας πόλης, οι ναυτικοί έχουν στόχο την απόκτηση χρημάτων, και κάτι ανάλογο συμβαίνει με όσους ανήκουν σε μια φυλή ή σε ένα δήμο. Αυτές τις κοινωνίες ο Αριστοτέλης τις θεωρεί μόρια της πολιτικής κοινωνίας και τις τοποθετεί σε υποδεέστερη από αυτήν θέση, αφού η πολιτική κοινωνία δε στοχεύει στο ειδικό κατά περίπτωση συμφέρον, στο συμφέρον της στιγμής, αλλά σε αυτό που αφορά «*άπαντα τόν βίον*». Συνεπώς αφού η πόλη επιδιώκει το ανώτερο αγαθό, τότε είναι και η τελειότερη μορφή κοινωνίας.

B.2 Αρχικά ο Αριστοτέλης υποστήριξε ότι για να εξετάσουμε τα πολιτεύματα πρέπει πρώτα να ορίσουμε ποιο είναι το περιεχόμενο της έννοιας *πόλη*. Τώρα, λέει, ότι για να εξετάσουμε το περιεχόμενο του όρου *πόλη*, πρέπει πρώτα να δώσουμε τον ορισμό της έννοιας *πολίτης*. Μάλιστα, εξηγεί γιατί είναι απαραίτητο να γνωρίζουμε τι σημαίνει «*πολίτης*»: αν θέλουμε να γνωρίσουμε τι σημαίνει *πόλη*, πρέπει πρώτα να μάθουμε τι είναι ο πολίτης, αφού η πόλη είναι μία σύνθετη οντότητα, η οποία απαρτίζεται από πολλούς πολίτες. Για να γνωρίσουμε, λοιπόν, το όλον, πρέπει πρώτα να μάθουμε τα μέρη.

Για να οδηγηθεί στο συμπέρασμα αυτό, ο Αριστοτέλης ξεκίνησε τη σκέψη του από τη διατύπωση της θέσης ότι η πόλη είναι μία σύνθετη οντότητα, η οποία, όπως κάθε άλλο σύνθετο δημιούργημα, αποτελείται από πολλά μικρότερα τμήματα. Μπορεί να δίνει την εικόνα ενός πράγματος, αλλά στην πραγματικότητα κάθε τέτοιο «*συγκείμενο*» ον είναι άθροισμα πολλών «*μορίων*», μικρότερων μερών. Η γνώση, λοιπόν, του όλου προϋποθέτει την προηγούμενη γνώση των μερών του.

καὶ γὰρ ὁ πολίτης ἀμφισβητεῖται πολλάκις· οὐ γὰρ ὁμολογοῦσι πάντες τὸν αὐτὸν εἶναι πολίτην· Ἐδῶ ο Αριστοτέλης δίνει το δεύτερο λόγο, για τον οποίο πρέπει να εξεταστεί η έννοια του πολίτη και να δοθεί το περιεχόμενό της. Αυτό συμβαίνει, επειδή, όπως και με την πόλη, έτσι και με τον πολίτη, υπάρχουν διαφορετικές απόψεις σχετικά με το ποιον ονομάζουμε πολίτη. Δεν υπάρχει μια κοινά αποδεκτή άποψη σχετικά με το τι είναι ο πολίτης. Κριτήρια για την απόδοση της ιδιότητας του πολίτη μπορεί να είναι, κατά περίπτωση, το εισόδημα, η κοινωνική τάξη, το είδος απασχόλησης κλπ. Επομένως, κρίνεται αναγκαία η διαλεύκανση του περιεχομένου της λέξης αυτής.

ἔστι γὰρ τις ὡς πολίτης ἐν δημοκρατίᾳ ὢν πολλάκις οὐκ ἔστι πολίτης ἐν ὀλιγαρχίᾳ. Ὁ Αριστοτέλης εξηγεί ότι ανάλογα με το πολίτευμα που επικρατεί σε κάποια πόλη, δίνεται διαφορετικό περιεχόμενο στην έννοια «*πολίτης*». Σε δημοκρατικά πολιτεύματα ο πολίτης είναι ένας άνθρωπος που συγκεντρώνει διαφορετικές ιδιότητες από αυτόν των ολιγαρχικών καθεστώτων. Στη δημοκρατία πολίτης θεωρείται ο άνθρωπος που συμμετέχει ενεργά στα κοινά, ο οποίος αποτελεί ρυθμιστικό παράγοντα της πορείας της πόλης του, αποφασίζει για τα ζητήματά της και ουσιαστικά ασκεί -άμεσα ή έμμεσα- την εξουσία. Αντιθέτως, σε ένα ολιγαρχικό καθεστώς δεν μπορεί να νοηθούν τέτοιες ιδιότητες για τους πολίτες. Εκεί, με τον όρο «*πολίτης*» εννοείται αυτός, τον οποίο θα μπορούσαμε να χαρακτηρίσουμε υπήκοο.

Ορισμός πόλης: «*πόλιν δ ὡς ἀπλῶς εἶπειν τὸ τῶν τοιούτων πλῆθος ἱκανὸν πρὸς αὐτάρκειαν ζωῆς*»: Πόλις είναι ένας αριθμός τέτοιων πολιτών αρκετός για να εξασφαλίσει την αυτάρκεια. Συγκεκριμένα όπως αναφέρθηκε παραπάνω μετά την

απόρριψη των κριτηρίων, δηλαδή τον τόπο διαβίωσης και την εμφάνιση στο δικαστήριο ως κατήγορος ή ως κατηγορούμενος τα οποία ελέγχονται ως ανεπαρκή, ο Αριστοτέλης προβαίνει στον ολοκληρωμένο ορισμό του πολίτη: πολίτης πρέπει να θεωρείται αυτός που συμμετέχει στην άσκηση της πολιτικής και δικαστικής εξουσίας. Συμμετέχει άμεσα και ενεργά στη λήψη των αποφάσεων, καθώς λαμβάνει μέρος σε όλα τα συλλογικά όργανα και τους θεσμούς π.χ Βουλή και Εκκλησία το δήμου. Ο αριστοτελικός πολίτης δεν αρκείται να παίρνει μέρος με την ψήφο του στην εκλογή των αρχόντων, αλλά αναλαμβάνει και ο ίδιος αξιώματα και επωμίζεται το καθήκον της άσκησης και διαχείρισης της εξουσίας: συμπράττει στη θέσπιση των νόμων του κράτους και στην απονομή της δικαιοσύνης. Η συμμετοχή μάλιστα στις δικαστικές λειτουργίες αποτελεί ουσιώδες στοιχείο για τον ορισμό του πολίτη. Γίνεται σαφές ότι ο Αριστοτέλης περιγράφει έναν ενεργητικό πολίτη και ότι η ιδιότητα του πολίτη, όπως τον ορίζει, προσιδιάζει περισσότερο στο δημοκρατικό πολίτευμα.

Η συμμετοχή στις δικαστικές λειτουργίες είναι ουσιώδης στοιχείο για τον ορισμό του πολίτη. Για τον Πλάτωνα η μη συμμετοχή σε αυτές ισοδυναμούσε με τη μη συμμετοχή στο σύνολο των λειτουργιών της πόλης .

Η πόλις δηλαδή δεν είναι το τυχαίο άθροισμα των μερών της, αλλά ως ολότητα αναπτύσσει τη δική της δυναμική και θέτει ως απώτερο στόχο της την αυτάρκεια, η οποία συνδέεται με το «εὖ ζῆν» των πολιτών. Για να γίνει εφικτός ο στόχος της πρέπει να διαθέτει έναν επαρκή αριθμό πολιτών. Οι πολίτες αυτοί, των οποίων βασικό γνώρισμα είναι η ενεργός συμμετοχή στις κυριότερες λειτουργίες της πόλης, αναπτύσσουν μέσα σε αυτήν τις δημιουργικές ικανότητές τους και συντονίζουν τις δραστηριότητές τους με τέτοιο τρόπο, ώστε να επιτυγχάνεται η αυτάρκεια της πόλης και μέσω αυτής η ευδαιμονία.

Σε άλλο σημείο των Πολιτικών ο Αριστοτέλης διδάσκει ότι «ή...πόλις πλῆθος ἐστὶν οὐ τὸ τυχὸν ἀλλὰ πρὸς ζωὴν αὐταρκές...ἐὰν δὲ τυχερὰν τούτων ἐκλείπον, ἀδύνατον ἀπλῶς αὐτάρκη τὴν κοινωνίαν εἶναι ταύτην», κι εμείς έχουμε ήδη δει ότι η αυτάρκεια της πόλης συνδέεται, κατά τον Αριστοτέλη, με το εὖ ζῆν των πολιτών.

Ο Αριστοτέλης, μέσα από τη διατύπωση των ορισμών του, απέδειξε πόσο άμεσα συνδεδεμένες μεταξύ τους είναι οι έννοιες του πολίτη, της πόλης και του πολιτεύματος. Αυτό γίνεται φανερό, καθώς υποστήριξε ότι, για να ερευνήσουμε τα πολιτεύματα, πρέπει πρώτα να γνωρίζουμε τι σημαίνει η πόλη· και αυτό, μιας και το πολίτευμα δεν μπορεί παρά να νοηθεί μόνο μέσα στα πλαίσια μιας οργανωμένης πόλης. Στη συνέχεια, αναφέρει ότι, για να γίνει κατανοητό το περιεχόμενο της έννοιας «πόλη», πρέπει να γνωρίζουμε τι είναι ο πολίτης, καθώς η πόλη δεν είναι τίποτε περισσότερο από το άθροισμα ενός αριθμού πολιτών.

- B.3** Κάθε κοινωνία κατά τον Αριστοτέλη επιδιώκει ένα αγαθό. Τώρα υποστηρίζει ότι η ανώτερη απ' όλες τις κοινωνίες θα επιδιώκει το ανώτερο αγαθό. Συγκεκριμένα ο Αριστοτέλης χαρακτήρισε ως ανώτερη όλων των κοινωνιών την πόλη. Θεωρεί ότι το υπέρτατο αγαθό που μπορεί να αποκτήσει ένας άνθρωπος μέσω της πράξης είναι η ευδαιμονία, την οποία όρισε στο τέλος του Α βιβλίου των Ηθικών Νικομαχείων ως «ενέργεια της ψυχής του ανθρώπου με τους κανόνες της τέλει αρετής». Και η πόλη ως «ὅλον» επιδιώκει το κορυφαίο αγαθό, την ευδαιμονία, που είναι αποτέλεσμα της αυτάρκειας. Ο Σταγειρίτης δέχεται την απόλυτη σύμπτωση του υπέρτατου για το άτομο αγαθού με το υπέρτατο για την πόλη αγαθό: η πόλη γεννήθηκε για τη διασφάλιση της ζωής, ικανοποιεί όμως την επιθυμία για ευζωία. Η ευδαιμονία εξαρτάται πρωταρχικά από την αρετή και δευτερευόντως από τα υλικά αγαθά. Προφανές είναι ότι η ευδαιμονία της πόλεως γίνεται εφικτή, αν όλα τα άτομα που

ζουν σε αυτή αποβλέπουν στην αρετή. Με το νόημα αυτό η γενική συμπεριφορά του ατόμου έχει αποκλειστικά πολιτικό περιεχόμενο (οι πράξεις των ατόμων έχουν αποκλειστικά πολιτικές συνέπειες, συνεπάγονται δηλ την ευδαιμονία ή όχι της πόλεως.)

μια κοινωνική οντότητα τέλεια: Σύμφωνα με τον Αριστοτέλη, η πόλη χαρακτηρίζεται ως τέλεια κοινωνική οντότητα, σε σχέση με τις άλλες δυο (οἶκος, κώμη). Ωστόσο, θα πρέπει να είμαστε προσεκτικοί ως προς, το περιεχόμενο της έννοιας αυτής και να μην την ταυτίζουμε με την έννοια που δίνουμε εμείς σήμερα στη λέξη τέλειος. Μέσα στη λέξη αυτή, ο αρχαίος Έλληνας άκουγε καθαρά τη λέξη τέλος, μια λέξη που δήλωνε το σκοπό για τον οποίο είναι πλασμένο το καθετί, τον προορισμό του. Είναι φανερό ότι με αυτή τη σημασία η λέξη δε δήλωνε ό,τι η δική μας λέξη τέλος. Αντίθετα δήλωνε τη στιγμή της τελείωσης, της ακμής, της ολοκλήρωσης.

Στη συγκεκριμένη, λοιπόν, περίπτωση του κειμένου μας, το επίθετο **τέλεια** λέγεται σε σχέση με την ολοκλήρωση του εξελικτικού κύκλου που παρακολουθούμε (οικία - κώμη - πόλις) με το νόημα αυτό, η στιγμή της ολοκλήρωσης δηλώνει και το τέλος της εξέλιξης (η οποία, όμως, δεν οδηγεί σε μια τελική φθορά, αλλά σε μια τελική ολοκλήρωση).

Επίσης, επειδή στη λέξη τέλος υπάρχει η έννοια του σκοπού, γίνεται φανερό ότι η πόλη αποτελεί το μέσο της επίτευξης ενός σκοπού και μάλιστα του σπουδαιότερου, του απώτερου, του τελικού σκοπού. Αυτός ο σκοπός, όπως θα δούμε αμέσως μετά, είναι η αυτάρκεια των πολιτών.

Η πόλη, επομένως, είναι κάτι που ήρθε στην ύπαρξη εκ φύσεως, όπως ακριβώς και οι πρώτες κοινωνικές οντότητες, αφού αυτή είναι το τέλος εκείνων
Ο Αριστοτέλης έρχεται να υποστηρίξει τη βασική του θέση, η οποία είναι ότι η πόλη αποτελεί έναν οργανισμό που έχει δημιουργηθεί εκ φύσεως και δεν αποτελεί ένα συμβατικό οργανισμό των ανθρώπων. Η πρώτη του συλλογιστική πορεία, που οδηγεί στο συμπέρασμα αυτό, είναι η ακόλουθη:

A) Οι πρώτες κοινωνικές οντότητες ήρθαν στην ύπαρξη εκ φύσεως.

B) Η πόλη είναι το τέλος, η τελείωση δηλαδή και η ολοκλήρωση των πρώτων κοινωνικών οντοτήτων.

Άρα η πόλη ήρθε στην ύπαρξη εκ φύσεως.

Αξίζει να προσέξουμε ότι ο συλλογισμός του Αριστοτέλη έχει διατυπωθεί με αντεστραμμένη τη σειρά των προκείμενων προτάσεων και του συμπεράσματος. Πρώτα διατυπώνεται το συμπέρασμα (η πόλη είναι κάτι που ήρθε στην ύπαρξη εκ φύσεως) και μετά δίνονται οι προκείμενες προτάσεις, που αιτιολογούν το συμπέρασμα. Ίσως, ο Αριστοτέλης επιλέγει τη διατύπωση αυτή, για να κεντρίσει το ενδιαφέρον των ακροατών του εκφράζοντας πρώτα την άποψή του και έτσι προκαλώντας τους να παρακολουθήσουν πώς θα την τεκμηριώσει.

κι αφού αυτό που λέμε φύση ενός πράγματος δεν είναι παρά η μορφή που αυτό έχει κατά τη στιγμή της τελείωσης, της ολοκλήρωσής του: αυτό δεν λέμε, πράγματι, πως είναι τελικά η φύση του κάθε πράγματος, π.χ. του ανθρώπου, του αλόγου ή του σπιτιού, η μορφή δηλαδή που το κάθε πράγμα έχει όταν ολοκληρωθεί η εξελικτική του πορεία; Ο Αριστοτέλης διατυπώνει ένα δεύτερο συλλογισμό, στην προσπάθειά του να αποδείξει ότι η πόλη αποτελεί μία φύσει κοινωνική οντότητα. Στο συλλογισμό αυτό, ο Αριστοτέλης αξιοποιεί τη γλώσσα και τη σημασιολογία εννοιών, για να οδηγήσει το συλλογισμό του στα συμπεράσματα που

θέλει. Δηλαδή, αναφέρει ότι με τη λέξη «φύσει» εννοούμε τη μορφή που αποκτά κάθε αντικείμενο κατά τη στιγμή που έχει ολοκληρωθεί ο σχηματισμός του. Ο Αριστοτέλης υποστήριζε ότι κάθε ον ακολουθεί μια εξελικτική πορεία μέχρι να αποκτήσει την τελική του μορφή. Αρχικά, έχει απλώς μέσα του τη δυνατότητα να φτάσει σε μια μορφή, είναι δηλαδή «έν δυνάμει» η μορφή που θα πάρει. Τελικά, φτάνει στην κατάσταση του «έν ενεργεία» όντος, όταν ολοκληρώνεται η εξελικτική του πορεία. Αυτήν την πορεία προς την ολοκλήρωση και την απόκτηση της τελικής μορφής του όντος, ο Αριστοτέλης την ονομάζει εντελέχεια. Όταν, λοιπόν, ολοκληρώνεται αυτή η πορεία, τότε μιλάμε για τη φύση του πράγματος. Για να γίνει κατανοητό αυτό, δίνουμε το εξής παράδειγμα: όταν έχουμε μια ποσότητα ξύλου, μιλάμε απλώς για την ύλη του ξύλου. Αν κάποιος τεχνίτης το επεξεργαστεί και κατασκευάσει με αυτό ένα τραπέζι, τότε λέμε ότι το ξύλο πλέον έχει τη φύση του τραπεζιού, αφού αυτή τη μορφή απέκτησε κατά τη στιγμή της ολοκλήρωσής του, της τελείωσής του. Αφού, λοιπόν, ο Αριστοτέλης διατύπωσε την άποψη ότι «φύση» ονομάζουμε τη μορφή που αποκτά ένα αντικείμενο τη στιγμή της ολοκλήρωσης της εξελικτικής του πορείας, δίνει το συλλογισμό, με τον οποίο υποστηρίζει ότι η πόλη είναι φύσει:

A) Φύση είναι η μορφή που έχει ένα πράγμα κατά τη στιγμή της τελείωσής του.

B). Η πόλη είναι η τελείωση των πρώτων κοινωνικών οντοτήτων, είναι δηλαδή μια τελική μορφή.

Άρα, η πόλη είναι φύση, δηλαδή φύσει.

Με το συλλογισμό αυτό, ο Αριστοτέλης αποδεικνύει για δεύτερη φορά ότι η πόλη είναι ένας μηχανισμός που υπάρχει εκ φύσεως και δεν αποτελεί ανθρώπινη συμβατική δημιουργία.

B.4 Βλ. Σχ. Βιβλίο Σελ. 178 («Ἐπειδὴ διαβάζοντας τὶς ἐνόητες αὐτὲς ... σελ. 179 βρίσκεται ἔξω ἀπὸ τὴν πόλιν»)

B.5 ἐνόραση → ὀρώμεν, ἰδεῖν
σύστασις → συνεστηκυῖαν, συνεστώτων
κατάσχεσις → περιέχουσα, σχεδὸν, μετέχοντες, ὑπέχειν, μετέχειν
σύνκλητος → καλουμένη, καλεῖν
κειμήλιον → συγκειμένων
σκοπίμος → σκέψις, σκεπτέον
ἀρχοντας → ὀλιγαρχίαν
ἀφαντος → φανερόν
ρητό → λέγομεν, εἰπεῖν
ἀφιξις → ἱκανὸν

Γ. Αδίδακτο κείμενο **Θουκυδίδου Ἱστοριῶν Ζ 28**

Γ1. Από κάποιους, λοιπόν, μετοίκους και υπηρέτες τίποτα δεν καταγγέλθηκε σχετικά με την κοπή των Ερμών, αλλά (καταγγέλθηκαν) κάποιοι προηγούμενοι ακρωτηριασμοί άλλων αγαλμάτων που είχαν γίνει από κάποιους νεαρούς διασκεδάζοντας και κατόπιν οινόποσις και συγχρόνως (καταγγέλθηκε) ότι σε κάποια σπίτια γινόταν παρωδία των Μυστηρίων. Γι'αυτά κατηγορούσαν και τον Αλκιβιάδη. Και αυτές τις κατηγορίες υιοθετούσαν αυτοί που πολύ περισσότερο εχθρεύονταν τον Αλκιβιάδη, επειδή αποτελούσε γι' αυτούς εμπόδιο για τη σταθερή εξασφάλιση της αρχηγίας του λαού

(των δημοκρατικών) από αυτούς, και επειδή νόμιζαν ότι, εάν τον εξοστρακίσουν, θα είναι πρώτοι, μεγαλοποιούσαν την υπόθεση και φώναζαν ότι η παρωδία των μυστηρίων και ο ακρωτηριασμός των Ερμών έγιναν με σκοπό την κατάλυση της δημοκρατίας και ότι τίποτα από αυτά δεν έγινε χωρίς τη σύμπραξη του επικαλούμενου ως απόδειξη τις υπόλοιπες μη δημοκρατικές παράνομες πράξεις του στις ασχολίες του/ στην προσωπική του ζωή.

Γ2.

τινά
ὕβριν
οὔσι
μάλα
ἐπαιτιῶ
ὕποληφθεῖσιν
ἐξελῶεν
βοᾶν
ἔσται
πεπράχθω

Γ3.α.

περί τῶν Ἑρμῶν: εμπρόθετος προσδιορισμός της αναφοράς, προσδιορίζει το μηνύεται
ὕπό νεωτέρων: εμπρόθετος προσδιορισμός του ποιητικού αἰτίου, προσδιορίζει το γεγενημένα
τά μυστήρια: υποκείμενο στο ποιεῖται
τόν Ἀλκιβιάδην: αντικείμενο ἄμεσο στο ἐπρητιῶντο
δήμου: γενική αντικειμενική στο καταλύσει
αὐτοῦ: γενική υποκειμενική στο παρανομίαν

Γ3.β.

Εξαρτημένος υποθετικός λόγος:

(Υπόθεση): εἰ αὐτόν ἐξελάσειαν

(Απόδοση): πρῶτοι ἂν εἶναι

Ο υποθετικός λόγος δηλώνει την απλή σκέψη του λέγοντος, γιατί η υπόθεση εκφέρεται με ευκτική (ἐξελάσειαν) και η απόδοση βρίσκεται σε δυνητικό απαρέμφατο (ἂν εἶναι) που αντιστοιχεί με δυνητική ευκτική.